

OD ISTOG AUTORA

DNEVNIK JEDNOG ČAROBNJAKA

ALHEMIČAR

BRIDA

ANĐEO ČUVAR

NA OBALI REKE PJEDRE SEDELA SAM I PLAKALA

MAKTUB

PETA GORA

VERONIKA JE ODLUČILA DA UMRE

ĐAVO I GOSPOĐICA PRIM

JEDANAEST MINUTA

PRIRUČNIK ZA RATNIKA SVETLOSTI

ZAHIR

VEŠTICA IZ PORTOBELA

ALEF

RUKOPIS OTKRIVEN U AKRI

PRELJUBA

BITI KAO REKA

ŠPIJUNKA

POBEDNIK JE SAM

HUPI

STRELAC

NAJVIŠI DAR

**PAULO
KOELJO**

**JEDANAEST
MINUTA**

Prevela s portugalskog
Jasmina Nešković

Laguna

Naslov originala

PAULO COELHO
ONZE MINUTOS

Copyright © 2003 by Paulo Coelho

This edition published by arrangements with Sant Jordi
Asociados, Barcelona, Spain. All rights reserved.

<http://paulocoelhoblog.com>

Translation Copyright © za srpsko izdanje 2026, LAGUNA

*O Marija,
začela bez greha,
moli se za nas koji se u tebe uzdamo.*

Dana 29. maja 2002. godine, svega nekoliko sati pre nego što ću staviti tačku na ovu knjigu, otišao sam u Pećinu, u Lurd, u Francuskoj, da napunim nekoliko balona čudotvornom vodom s izvora koji se tamo nalazi. Kad sam već sišao u podrume katedrale, prišao mi je jedan čovek od sedamdesetak godina i rekao: „Znate li da ličite na Paula Koelja?“ Odgovorio sam mu da sam to ja. Čovek me je tada zagrlio, predstavio mi svoju ženu i unuku. Govorio je o značajnom mestu koje moje knjige zauzimaju u njegovom životu i zaključio: „One me podstiču da sanjam.“

Tu rečenicu čuo sam već mnogo puta, i ona bi me uvek obradovala. Međutim, u tom trenutku, umesto radosti, osetio sam strah – jer sam znao da knjiga *Jedanaest minuta* govori o jednoj veoma osetljivoj temi, ubojitoj, šokantnoj. Prišao sam izvoru, napunio balone, vratio se, upitao čoveka gde živi (na severu Francuske, blizu belgijske granice) i zapisao njegovo ime.

Ova knjiga posvećena je Vama, Morise Gravelen. Imam obavezu prema Vama, Vašoj ženi, Vašoj unuci, i prema samom sebi; obavezu da govorim o onome što me zaokuplja, a ne o onome što bi drugi želeli da čuju. Neke knjige podstiču nas da sanjamo, druge nas suočavaju sa stvarnošću, ali nijedna ne sme da izneveri ono što je najvažnije za pisca: poštenje prema onome što piše.

I gle, žena u gradu koja bješe grješnica, doznavši da je Isus za trpezom u kući farisejevoj, donese miris u sudu od alavastra.

I stavši sastrag kod nogu njegovih plakaše, i stade kvasiti noge njegove suzama, i kosom glave svoje otiraše, i cjelivaše noge njegove, i mazaše mirisom.

A kad vidje farisej koji ga je pozvao, reče u sebi: Da je on prorok, znao bi ko i kakva ga se žena dotiče: jer je grješnica.

I odgovarajući Isus reče mu: Simone, imam ti nešto kazati. A on reče: Učitelju, kaži.

A Isus reče: Dvojica bijahu dužni jednome povjeriocu, jedan bješe dužan pet stotina dinara a drugi pedeset.

A kad oni ne imadoše da mu vrate, pokloni obojici. Kaži, koji će ga od njih dvojice većma ljubiti?

A Simon odgovarajući reče: Mislim onaj kome više pokloni. A on mu reče: Pravo si sudio.

I okrenuvši se ženi, reče Simonu: Vidiš li ovu ženu? Uđoh ti u kuću tvoju; ni vode mi na noge nisi dao, a ona mi suzama obli noge, i kosom glave svoje otrije.

Cjeliva mi nijesi dao; a ona, otkako uđe ne presta cjelivati mi noge.

Uljem nisi pomazao glavu moju, a ona mirisom pomaza mi noge.

Zato ti kažem: Opraštaju joj se grijesi mnogi, jer je veliku ljubav imala; a kome se malo oprašta malu ljubav ima.

Jevanđelje po Luki: 7, 37–47

*Jer ja sam prva i poslednja
Ja sam obožavana i prezrena
Ja sam kurva i svetica
Ja sam supruga i devica
Ja sam majka i kćer
Ja sam naručje svoje majke
Ja sam jalova i imam bezbroj potomaka
Ja sam srećno udata i usedelica
Ja sam ona što donosi na svet i ona što nikad nije rađala
Ja sam tešiteljka porođajnih bolova
Ja sam supruga i supružnik
I ja sam čovek moj koji me je stvorio
Ja sam majka svoga oca
I on je moj odbačeni sin
Poštujte me uvek, svi,
Jer ja sam sablažnjiva i veličanstvena.*

Himna Izidi (III ili IV vek),
pronađena u Nag Hamadiju

Bila jednom jedna prostitutka po imenu Marija. Samo trenutak. „Bila jednom“ – to je najbolji početak svake priče za decu, dok „prostitutka“ spada u rečnik odraslih. Kako mogu da pišem knjigu koja je već na samom početku obeležena tom prividnom protivrečnošću? Ali, uostalom, kako u svakom trenutku svi mi stojimo jednom nogom u svetu bajki a drugom na rubu provalije, ipak ću sačuvati takav početak. Dakle:

Bila jednom jedna prostitutka po imenu Marija.

Kao sve prostitutke, rodila se nevinna i bezazlena i kao devojčica sanjala je da nađe čoveka svog života (imućnog, lepog i inteligentnog), da se uda (u beloju venčanici), da ima dvoje dece (koja će postati slavna kad odrastu) i da živi u prekrasnoj kući (s pogledom na more). Otac joj je bio trgovački putnik, majka krojačica, a u njenom rodnom gradu, u unutrašnjosti Brazila, postojali su samo jedan bioskop, jedna kafana i jedna banka i zato je Marija neprestano iščekivala onaj dan kad će se njen začarani

princ pojaviti bez najave, zarobiti njeno srce i povesti je u osvajanje sveta.

Ali dok se začarani princ ne pojavi, nije joj preostajalo ništa drugo nego da sanjari. Zaljubila se prvi put s jedanaest godina, na putu od kuće do osnovne škole. Već prvog dana otkrila je da nije sama na tom putu: zajedno s njom išao je u školu jedan dečak iz susedstva koji je imao časove u istoj smeni. Njih dvoje nikad nisu razmenili ni jednu jedinu reč, ali je Marija počela da uviđa da su joj najlepši delovi dana upravo oni trenuci koje je provodila na ulici punoj prašine, žeđi, umora i sunca koje je nemilosrdno pržilo, dok je dečak brzim koracima grabio prema školi a ona se upinjala svim silama da ga sustigne.

Taj prizor ponavljao se mesecima. Marija, koja nije volela da uči i kojoj je jedina razonoda bila televizija, žarko je želela da joj dan što brže prođe, čekajući nestrpljivo svaki odlazak u školu, a za razliku od ostalih devojčica, njenih vršnjakinja, subotom i nedeljom se beskrajno dosađivala. Budući da deci vreme prolazi znatno sporije nego odraslima, Marija je silno patila, a dani su joj trajali čitavu večnost jer su joj pružali svega desetak minuta ljubavi i bezbroj trenutaka koje je posvećivala razmišljanju o voljenom dečaku, zamišljajući kako bi bilo lepo kad bi mogli da se upoznaju.

A onda se to dogodilo.

Jednog jutra dečak joj se obratio i zatražio da mu pozajmi olovku. Marija mu nije odgovorila, samo ga je pogledala pomalo nabusito, u znak protesta zbog tog neočekivanog prepada, i ubrzala korak. Premrla je od straha kad ga je videla da joj prilazi, strepeći da ne sazna koliko ga voli, koliko ga je čekala, koliko je sanjala da ga uhvati

za ruku, da zajedno s njim prođe kroz školsku kapiju i nastavi dalje, sve do kraja puta na kome – kažu – postoji jedan veliki grad prepun ljudi kao iz filma, umetnika, automobila, bioskopa, grad koji svakome nudi bezbroj povoljnih mogućnosti.

Ostatak dana nije uspevala da se usredsredi na časove osećajući grižu savesti zbog svog besmislenog ponašanja, ali u isti mah i olakšanje usled saznanja da je i dečak nju zapazio, jer bilo joj je sasvim jasno da je olovka predstavljala samo izgovor da se započne razgovor. Čekala je sledeću priliku i te noći – i mnogih narednih noći – zamišljala je bezbroj mogućih odgovora, dok nije pronašla pravi način za početak jedne priče koja neće imati kraja.

Ali sledeće prilike nije bilo: iako su nastavili zajedno da idu u školu, tako što je ponekad Marija išla nekoliko koraka ispred njega, držeći olovku u desnoj ruci, a drugi put iza njega, da bi mogla da ga posmatra pogledom punim nežnosti – dečak joj više nikad nije uputio nijednu reč, i ona je bila prinuđena da voli i pati u tišini svoga srca, sve do kraja školske godine.

Za vreme raspusta, koji se beskonačno otegao, probudila se jednog jutra s butinama oblivenim krvlju i pomislila da će umreti; odlučila je da napiše pismo dečaku u kome će mu priznati da je on bio njena velika ljubav i rešila je da ode u pustaru i pusti da je proždere neka od onih divljih zveri koje predstavljaju strah i trepet za seljake iz tog kraja: vukodlak ili bezglava aždaja. To bi bio jedini način da majku i oca poštedi patnje zbog svog nestanka, jer siromasi nikad ne gube nadu, bez obzira na težinu nesreće koja ih zadesi. Tako bi njeni roditelji zamišljali da je njihovu kćer otela neka imućna porodica bez dece,

ali da će se ona jednoga dana verovatno vratiti, bogata i slavna, a dečak, njena sadašnja (i večita) ljubav, pamtio bi je čitavog života i patio što joj se više nikad nije obratio.

Nije stigla da započne pismo jer se njena majka, ušavši u sobu i videvši čaršave umrljane krvlju, nasmešila i kazala:

– Kćeri moja, sad si postala žena.

Htela je da sazna u kakvoj su vezi činjenica da je postala žena i krv koja joj se slivala niz butine, ali majka nije umela da joj objasni, rekavši samo da je to normalno i da odsad pa nadalje treba da stavlja između nogu nešto nalik na jastuče za lutku, i to četiri-pet dana mesečno. Na pitanje da li i muškarci to isto koriste, da im krv ne bi umrljala pantalone, dobila je odgovor da se to dešava samo ženama.

Marija se požalila Bogu, ali se navikla na menstruaciju. Međutim, nikad nije uspela da se privikne na dečakovo odsustvo i neprestano je krivila sebe što je iz puke gluposti pobjegla od nečeg što je najviše želela. Dan pre početka nove školske godine otišla je u jedinu crkvu u varoši i zaklela se pred ikonom Svetog Antonija da će sama učiniti prvi korak i započeti razgovor sa dečakom.

Sutradan je obukla novu haljinu koju joj je majka sašila naročito za tu priliku i izašla – zahvaljujući Bogu što je raspust napokon prošao. Ali dečak se nije pojavio. Tako je prošla još jedna mučna nedelja dok od nekih zajedničkih drugova nije saznala da se dečak odselio.

– Otišao je nekuda daleko – rekli su.

U tom trenutku Marija je prvi put shvatila da ima stvari u životu koje čovek gubi zauvek. Naučila je takođe da postoji i mesto koje se zove „daleko“, da je svet veliki a

njena varoš mala, i da najzanimljivije osobe uvek odlaze, pre ili kasnije. I ona je poželela da ode, ali je još bila isuviše mlada; pa ipak, gledajući prašnjave ulice male varoši u kojoj je živela, rešila je da se zaputi dečakovim stopama. Svakog petka, sledećih devet nedelja, prema običaju svoje vere, postila je i molila Bogorodicu da je jednoga dana izbavi odatle.

Jedno vreme je patila, uzalud se trudeći da dečaku uđe u trag, ali niko nije znao gde su se njegovi roditelji odselili. Tako je Marija počela da doživljava svet kao previše veliki, ljubav kao nešto izuzetno opasno, a Bogorodicu kao ženu koja nimalo ne haje za dečje molbe.

Prodoše tri godine. Marija je naučila geografiju i istoriju, počela da prati televizijske serije, pročitala u školi prve erotske časopise i počela da vodi dnevnik pišući o svom jednoličnom životu i želji da upozna ono o čemu su je učili na časovima – okean, sneg, ljude s turbanima, elegantne žene okićene dragim kamenjem. Ali kako niko ne uspeva da živi od nemogućih želja – pogotovo kad ima majku krojačicu i oca koji jedva sastavlja kraj s krajem – ubrzo je shvatila da treba da obrati više pažnje na ono što se dešava u njenoj neposrednoj okolini. Učila je da bi se istakla, a u isto vreme tražila je nekog s kim bi mogla da podeli svoje pustolovne snove. Kad je navršila petnaest godina, zaljubila se u mladića s kojim se upoznala na uskršnjoj procesiji.

Nije ponovila grešku iz detinjstva: razgovarali su, sprijetljili se, odlazili zajedno u bioskop i na zabave. Takođe je primetila da se, kao i s prethodnim dečakom, i ovoga puta njena ljubav više hranila odsustvom nego prisustvom

voljene osobe: osećala je da joj nedostaje mladić, satima je razmišljala šta da kaže na sledećem sastanku, sećala se svakog trenutka koji su proveli zajedno, nastojeći da objasni šta je u njenim postupcima bilo ispravno a šta pogrešno. Želela je da sebe doživljava kaoiskusnu devojku, koja je već dozvolila da joj izmakne jedna velika ljubav, poznavala je bol koji to donosi – i sad je bila rešena da se svim snagama bori za tog čoveka, za brak, za decu, za kuću okrenutu moru. Porazgovarala je o tome s majkom, koja se usprotivila:

– Dete moje, još je suviše rano.

– Ali ti si se udala za tatu sa šesnaest godina.

Majka nije htela da joj prizna da je to bilo zbog neočekivane trudnoće, i uz rečenicu: „Bila su druga vremena“, stavila je tačku na razgovor.

Sutradan su Marija i njen mladić pošli u šetnju kroz polja u okolini varoši. Malo su razgovarali, a kad ga je Marija upitala da li želi da putuje, mladić ju je, umesto odgovora, zagrlio i poljubio.

Njen prvi poljubac u životu! Koliko je samo sanjala taj trenutak! A i predeo je bio izuzetan – jata čaplji, zalazak sunca, surova lepota polja sprženih sušom, zvuci muzike iz daljine. Marija se pretvarala da se opire, ali ga je ubrzo i sama zagrlila i ponovila ono što je bezbroj puta videla u bioskopu, u časopisima i na televiziji: priljubila je svoje usne uz njegove, mašući glavom u ritmu, čas ravnomernom, čas nekontrolisanom. Osećala je na mahove kako mladićev jezik ovlaš dodiruje njene zube i to joj je pričinjavalo zadovoljstvo. Ali on je odjednom prestao da je ljubi.

– Ti ne želiš? – upitao je.

Šta je trebalo da odgovori? Da želi? Naravno da je želela! Ali jedna devojka ne bi smela tako otvoreno da se izjašnjava, pogotovo pred svojim budućim mužem, inače će on do kraja života biti sumnjičav prema njoj, smatrajući je lakim plenom za svakog muškarca. Zato je radije ćutala.

On je ponovo zagrlj, ponovivši pokret, ali ovog puta s manje žara. I ponovo je odustao, sav zajapuren, tako da je Marija shvatila da je u nečemu ozbiljno pogrešila, ali se plašila da pita šta je posredi. Pružila mu je ruku i oni su se vratili u varoš, ćaskajući o drugim temama, kao da se ništa nije desilo.

Te noći, birajući reči, jer je računala da će jednog dana sve što bude napisala neko da pročita, i ubeđena da se nešto ozbiljno i teško događa, zabeležila je u svoj dnevnik:

Kad sretnemo nekoga i zaljubimo se, imamo utisak da je čitav svemir s tim u saglasnosti; danas sam se u to uverila pri zalasku sunca. Međutim, ako nešto krene naopako, ne preostaje više ništa! Ni čaplje, ni muzika u daljini, ni ukus njegovih usana. Kako je moguće da tako naglo iščezne sva lepota koja je do malopre bila tu?

Život je vrtoglavo brz; može u deliću sekunde da nas baci s nebeskih visina u najdublje dubine pakla.

Sutradan je popričala sa drugaricama. Videle su je kad je krenula u šetnju sa svojim budućim „verenikom“ – uostalom, nije dovoljno da neka osoba doživi veliku ljubav nego treba i da je obelodani kako bi svi znali da je poželjna i željena. Devojke su gorele od znatiželje da saznaju šta se desilo, a Marija je, puna sebe, rekla da je najlepše od

svega bilo kad je mladićev jezik okrznuo njene zube. Jedna drugarica se nasmeja:

– Zar nisi otvorila usta?

Najedanput joj postade sve jasno, i mladićevo pitanje i naglo odustajanje.

– A zašto?

– Da bi njegov jezik mogao da uđe.

– Ali u čemu je razlika?

– To se ne može objasniti. Jednostavno, tako se ljubi.

Skriveni podsmesi, izrazi lažnog saosećanja, likovanje zavidnih devojaka u koje se niko do tada nije zaljubio. Marija se pravila da je to ne pogađa i takođe se smejala – iako joj je duša plakala. Proklinjala je u sebi bioskop u kome je naučila da zažmuri, obuhvati rukom potiljak muškarca, nagne glavu ulevo ili udesno, osim onog najvažnijeg, od čega je sve zavisilo. Da bi sebe opravdala, smislila je savršeno objašnjenje („Nisam htela odmah da se predam jer nisam bila potpuno sigurna u svoja osećanja, ali sad sam shvatila da si ti čovek mog života!“) i čekala sledeću priliku.

Ali mladića je srela tek posle tri dana, na proslavi varoškog kluba, kako drži za ruku njenu drugaricu – i to upravo onu koja ju je najviše zapitkivala o poljupcu. Ponovo se pretvarala da joj nije stalo, izdržala je do kraja celo veče ćaskajući sa drugaricama o glumcima i drugim mladićima iz grada, praveći se da ne primećuje sažaljive poglede kojima je bila izložena. Međutim, čim je stigla kući, nije više mogla da se uzdrži. Ceo njen svet srušio se u trenu, i ona je plakala do jutra, patila sledećih osam

meseci i zaključila da ljubav nije stvorena za nju niti ona za ljubav. Otada je počela da razmišlja o tome da se povuče u samostan i posveti ostatak života jednoj drugoj vrsti ljubavi koja ne pozleđuje i ne ostavlja bolne ožiljke u srcu – ljubavi prema Hristu. U školi su govorili o misionarima koji odlaze u Afriku i ona je u tome pronašla izlaz za svoj život lišen emocija. Kovala je planove da ode u samostan, naučila prvu pomoć (jer, kako je čula od profesora, u Africi se mnogo umire), pratila je s pomnom pažnjom časove veronauke i počela sebe da zamišlja kao svetiteljku modernog doba koja spasava ljudske živote i poznaje prašume s lavovima i tigrovima.

Ali ta godina, u kojoj je proslavila petnaesti rođendan, nije joj donela samo otkriće da se poljubac daje i prima otvorenih usta, ili da je ljubav, pre svega, nepresušni izvor patnje. Otkrila je još nešto: masturbaciju. Desilo se to slučajno, dok se igrala sa svojim polom čekajući majku da se vrati kući. Često je to činila još kao dete i uživala je u osećanju prijatnosti – sve dok je jednog dana nije otac zatekao i istukao, ne objasnivši joj zbog čega. Ipak, dobro je upamtila te batine i shvatila da ne treba da se dodiruje u prisustvu drugih. I pošto to svakako nije mogla da radi nasred ulice, a ni u kući, gde nije imala zasebnu sobu, vremenom je zaboravila i na to prijatno osećanje.

Sve do te večeri, skoro šest meseci posle onog poljupca. Majka se negde zadržala, ona nije imala šta da radi, otac je upravo izašao sa prijateljem, tako da je, u nedostatku zanimljivog programa na televiziji, počela da istražuje svoje telo – s namerom da pronađe neželjene dlačice koje

bi iščupala pincetom. Na svoje veliko iznenađenje, otkrila je zadebljanje u unutrašnjosti vagine; počela je da ga dodiruje i nije više umela da se zaustavi; osećanje prijatnosti je raslo i celo njeno telo – naročito deo koji je dodirivala – počelo je da se stvrdnjava. Malo-pomalo osećala se kao da je kročila u raj, pogled joj se zamutio, uši zaglušile, a sve oko nje postalo je žuto, dok nije zaječala od slasti i doživela svoj prvi orgazam.

Orgazam! Užitek!

Bilo je to kao da se uznela u nebo i sada se padobranom lagano spušta prema zemlji. Telo joj je bilo obliveno znojem, ali ona se osećala potpunom, ostvarenom, punom energije. Dakle, to je seks! Kakva milina! Ni nalik na pornografske časopise, gde svi govore o zadovoljstvu, ali s izrazom bola na licu. Znači, ne postoji potreba za muškarcima, koji vole žensko telo ali preziru srce. Sve je mogla da postigne sama! Ponovila je to još jednom zamišljajući da je dodiruje jedan čuveni glumac, i ponovo se uzdigla do raja i spustila padobranom, ispunjena još većom snagom. Kad se spremala da počne i treći put, stigla je majka.

Marija je poverila prijateljicama svoje novo otkriće, ali je prećutala da ga je prvi put iskusila tek pre nekoliko sati. Izuzimajući samo dve, sve one znale su o čemu je reč, ali se nijedna nije usudila da otvoreno govori o svom iskustvu. Bio je to trenutak kad se Marija osetila kao revolucionar, kao vođa grupe i, izmislivši jednu besmislenu igru istine, zamolila je svaku od njih da ispriča svoj omiljeni način masturbiranja. Tako je saznala za različite tehnike, na primer ležanje ispod čebeta usred leta (jer, prema rečima jedne od njih, znoj pomaže); korišćenje guščjeg pera za doticanje izvesnog mesta (devojka nije znala kako se to

mesto zove); zatim, zamoliti nekog mladića da to uradi (što je Marija smatrala izlišnim); koristiti slavinu bidea (u njenoj kući nije bilo bidea, ali čim ode kod neke od svojih bogatijih drugarica, rado će to probati).

U svakom slučaju, čim je otkrila masturbaciju i isprobala nekoliko novih tehnika po savetu prijateljica, zauvek je odustala od namere da se posveti verskom životu. Bavljenje sopstvenim telom pričinjavalo joj je ogromno zadovoljstvo – a prema crkvenom učenju, seks je predstavljao najveći greh. Od svojih drugarica čula je i za mnoge praznoverice koje se odnose na masturbaciju. Navodno, od nje izbijaju bubuljice po licu, može da se poludi ili čak i zatrudni. Ali bez obzira na sve te opasnosti koje su joj pretile, nastavila je sebi da pruža to zadovoljstvo, najčešće sredom, kad je otac odlazio na kartanje s prijateljima.

Istovremeno, počela je da gubi pouzdanje u odnosima sa muškarcima i da oseća sve jaču želju da ode iz svog rodnog mesta. Zaljubila se treći, četvrti put, poznavala je tajnu poljupca, kad bi se našla nasamo sa mladićem, dodirivala bi ga i dozvoljavala mu da je dodiruje – ali uvek bi nešto krenulo naopako i veza se prekidala upravo u trenutku kad je ona konačno bivala ubeđena da je srela pravu osobu sa kojom će ostati do kraja života. Prošlo je mnogo vremena pre nego što je zaključila da muškarci samo donose bol, nezadovoljstvo, patnju i osećanje sporog proticanja vremena. Jednog popodneva, dok je sedela u parku i posmatrala mladu majku kako se igra sa dvogodišnjim detetom, odlučila je da ne odustane od pomisli na udaju, decu, kuću s pogledom na more, ali je rešila da se nikad više ne zaljubi jer ljubav uvek sve upropasti.